

21.12.2023
Utrikesministeriet

Återuppbyggnaden av Ukraina

Finlands nationella plan, del 1

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Utrikesministeriets publikationer 2023:27

Återuppbyggnaden av Ukraina

Finlands nationella plan, del 1

Östavdelningen

Utrikesministeriet Helsingfors 2023

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Utrikesministeriet

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-281-782-2

ISSN pdf: 2737-0844

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2023 Finland

Återuppbyggnaden av Ukraina Finlands nationella plan, del 1

Utrikesministeriets publikationer 2023:27

Utgivare	Utrikesministeriet		
Utarbetad av	Östavdelningen		
Språk	Finska	Sidantal	33

Referat

Utifrån statsminister Orpos regeringsprogram har utrikesministeriet tillsammans med arbets- och näringsministeriet, finansministeriet och intressentgrupper inom näringslivet utarbetat en plan för Finlands deltagande i återuppbyggnaden av Ukraina. Planen fokuserar särskilt på sådana finansierings- och rådgivningstjänster som är relevanta för finländska företag och som behövs för att företagen ska kunna delta i det både finansiellt och tidsmässigt mycket omfattande återuppbyggnadsarbetet. Internationella företag kan påverka den ekonomiska utvecklingen i Ukraina, vilket är av högsta vikt även för sysselsättningen och annan samhälls utveckling i det krigshärjade landet.

I planen beskrivs behoven i anslutning till återuppbyggnaden av Ukraina och hur den ska ordnas internationellt samt presenteras finansieringslösningar som de finländska företagen kan använda sig av för bl.a. marknadsundersökningar, partnersökning, finansiering av export och investeringar. I planen presenteras även sådana rådgivningstjänster som företagen kan få från organisationerna inom nätverket Team Finland och från andra aktörer inom näringslivet. I planen beskrivs både rådgivningstjänsterna och de finansieringstjänster som erbjuds företagen också tydligt i tabellform.

Den andra delen av planen utformas under år 2024 och den fokuserar mera allmänt på den finländska statsförvaltningens och olika intressentgruppers deltagande i återuppbyggnaden samt på användningen av finländska utvecklingsamarbetsmedel i Ukraina.

Nyckelord Ukraina, återuppbyggnad, ryska invasionen av Ukraina 2022, företagsrådgivning, exportfrämjande, utvecklingsamarbete

ISBN PDF	978-952-281-782-2	ISSN PDF	2737-0844

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-281-782-2>

Ukrainan jälleenrakentaminen Suomen kansallinen suunnitelma, 1. osa

Ulkoministeriön julkaisuja 2023:27

Julkaisija Ulkoministeriö

Yhteisötekijä Itäosasto

Kieli Suomi

Sivumäärä 33

Tiivistelmä

Pääministeri Orpon hallitusohjelmaan perustuen ulkoministeriö on laatinut yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön, valtiovarainministeriön sekä elinkeinoelämän sidosryhmien kanssa suunnitelman Suomen osallistumisesta Ukrainan jälleenrakentamiseen. Suunnitelmassa keskitytään erityisesti suomalaisyrityksille tarkoitukseenmukaisiin rahoitus- ja neuvontapalveluihin, joita tarvitaan, jotta yritykset voisivat olla mukana rahoituskellisesti ja ajallisesti hyvin mittavassa jälleenrakentamisurakassa. Kansainväliset yritykset voivat vaikuttaa talouden kehitykseen Ukrainassa, mikä on olennaisen tärkeää myös työllisyydelle ja muulle yhteiskunnalliselle kehitykselle sodan runtelemassa maassa.

Suunnitelmassa kerrotaan Ukrainan jälleenrakennuksen tarpeista ja sen kansainvälisestä järjestämisestä sekä esitetään rahoitusratkaisuja, joita suomalaisyritykset voisivat hyödyntää markkinaselvityksiin, kumppanihakuuin, viennin rahoittamiseen sekä investointeihin. Lisäksi suunnitelmassa esitellään neuvontapalveluita, joita yritykset voivat saada Team Finland -verkoston organisaatioilta ja muilta elinkeinoelämän toimijoilta. Neuvontapalvelut ja yrityksille tarjolla olevat rahoituspalvelut kuvataan suunnitelmassa myös taulukkomuodossa.

Suunnitelman toinen osa laaditaan vuoden 2024 aikana. Siinä käsitellään laajemmin Suomen valtionhallinnon ja eri sidosryhmien osallistumista Ukrainan jälleenrakentamiseen sekä Suomen kehitysyhteistyövarojen käyttöä Ukrainassa.

Asiasanat Ukraina, jälleenrakentaminen, Venäjän hyökkäys Ukrainaan 2022, yritysneuvonta, viennin edistäminen, kehitysyhteistyö

ISBN PDF 978-952-281-782-2

ISSN PDF 2737-0844

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-281-782-2>

Reconstruction of Ukraine Finland's national plan, part one

Publications of the Ministry for Foreign Affairs 2023:27

Publisher	Ministry for Foreign Affairs of Finland		
Group author	Department for Russia, Eastern Europe and Central Asia		
Language	Finnish	Pages	33

Abstract

As stated in Prime Minister Orpo's Government Programme, the Ministry for Foreign Affairs together with the Ministry of Economic Affairs and Employment, Ministry of Finance and business stakeholders have drawn up a plan for Finland's participation in the reconstruction of Ukraine. The plan focuses particularly on financing and advisory services relevant for Finnish companies needed to enable them to participate in this reconstruction project with an extremely large scale in terms of the required financing and time span. International companies can influence economic development in Ukraine, which will also be essential for employment and other societal development in a war-torn country.

The plan describes the needs and international organisation of reconstruction in Ukraine as well as proposes financing solutions for Finnish companies' market surveys, search for partners, export financing as well as investments. The plan additionally describes advisory services that companies can obtain from organisations in the Team Finland network and other business actors. Both the advisory services and financing services available for companies are also described in a table format in the plan.

The second part of the plan, which will be prepared in 2024, will have a broader focus on the participation of Finland's central government and various stakeholders in the reconstruction and the use of Finland's development cooperation funds in Ukraine.

Keywords Ukraine, rebuilding (construction), Russian invasion of Ukraine 2022, business counselling, export promotion, development cooperation

ISBN PDF	978-952-281-782-2	ISSN PDF	2737-0844

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-281-782-2>

Відновлення та відбудова України Національний план Фінляндії, перший етап

Публікації Міністерства закордонних справ Фінляндії 2023:27

Видавець	Міністерство закордонних справ Фінляндії		
Авторський	Східний відділ		
Мова	фінська	Кількість сторінок	33

Анотація

Як зазначено в Програмі Уряду Прем'єр-міністра Орпо, Міністерство закордонних справ спільно з Міністерством економіки та зайнятості, Міністерством фінансів та зацікавленими представниками фінського бізнесу розробило План участі Фінляндії у відбудові України. Особлива увага в Плані приділяється фінансуванню та консультативним послугам для фінських компаній, необхідним для їхньої участі в цьому масштабному з точки зору необхідного фінансування та тривалості проекту відбудови України. Міжнародні компанії можуть сприяти економічному розвитку України, що також матиме важливе значення для зростання зайнятості та інших аспектів соціального розвитку в країні, охопленій війною.

У Плані окреслено потреби та організацію міжнародної допомоги у відновленні України, а також запропоновано фінансові рішення для фінських компаній для проведення ринкових досліджень, пошуку партнерів, експортного фінансування та інвестування. Крім того, у Плані представлені консультативні послуги, які компанії можуть отримати від мережі Team Finland та інших учасників бізнес-спільноти. Консультативні та фінансові послуги представлені в цьому документі у вигляді таблиці.

Друга частина Плану, яку планується розробити протягом 2024 року, буде зосереджена на участі державних органів влади Фінляндії та усіх зацікавлених сторін у відбудові України, а також на використанні в Україні коштів фінських фондів співпраці у сфері розвитку.

Ключові слова Україна, відновлення (відбудова), агресія Росії проти України 2022, консультаційні послуги компаніям, просування експорту, співпраця з розвитку

ISBN PDF 978-952-281-782-2 **ISSN PDF** 2737-0844

Адреса URN <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-281-782-2>

Innehåll

1	Inledning	8
2	Finlands tvåstegsstrategi och de finländska företagens möjligheter att delta ...	10
3	Konkreta åtgärdsförslag	12
	3.1 Finansieringslösningar	13
	3.2 Stärkande av rådgivningstjänster.....	17
	BILAGA 1. Rådgivningstjänster för företag	21
	BILAGA 2. Stöd- och finansieringstjänster för företag	27

1 Inledning

Rysslands militära aggression mot Ukraina inleddes år 2014. Som en fortsättning på den inledde Ryssland den 24 februari 2022 i strid med internationell rätt ett storskaligt anfallskrig mot Ukraina.

Stödet till Ukraina, som har blivit föremål för en olaglig attack, är av avgörande betydelse och Finland har snabbt reagerat på Ukrainas behov bl.a. genom att ge försvarsmaterielstöd och annat materiellt bistånd samt genom att avsätta medel för utvecklingsamarbete och humanitärt bistånd till Ukraina. Utöver det omedelbara stödet behövs det emellertid även långsiktig återuppbyggnadshjälp, i och med att bedömningen är att det kommer att ta många år och kosta hundratals miljarder euro att reparera de skador som kriget har orsakat. Läget varierar mycket i olika områden av Ukraina, men en storskalig återbyggnad kan inledas fullt ut i alla områden först när kriget är över.

Det pågår kontinuerligt reparationer av infrastruktur och långsiktig återuppbyggnad kan även fast kriget pågår redan förberedas och i viss mån genomföras. Ukraina är i färd med att utarbeta en egen omfattande plan för återuppbyggnad och modernisering, och som primära behov har regeringen angett upprätthållandet av energiinfrastrukturen, minröjningen, reparationen av bostadsbeståndet, kritisk och social infrastruktur (sjukhus, daghem osv.) samt den privata sektorns funktionsförmåga. Förutom den konkreta återuppbyggnaden bör det genomföras en modernisering av det ukrainska samhället och reformer som stöder ett EU-närmande.

Utan en välfungerande grundstruktur i samhället, arbetsmöjligheter och bostäder är det svårt för de människor som flytt undan kriget att återvända till sina hemtrakter när läget har lugnat ner sig. I Ukraina behöver det repareras och byggas en stor mängd hållbar infrastruktur (bl.a. energiproduktion, vägar, vattenförsörjning, telefonnätverk) samt skapas ökad ekonomisk och industriell verksamhet som ger hållbara arbetsplatser. Man kan göra mycket med offentlig finansiering, men inte tillräckligt. På lång sikt behöver Ukraina mera ukrainska och utländska investeringar för att åstadkomma en hållbar ekonomisk tillväxt. När den ukrainska ekonomin återhämtar sig har det konsekvenser även för världsekonomin: Ukraina har traditionellt varit bl.a. en mycket viktig spannmålsexportör.

Finland deltar övergripande i återuppbyggnaden av Ukraina genom att inom de närmaste åren delta i konkreta projekt, stödja landets EU-närmande och de reformer som detta kräver samt genom att skapa förutsättningar för den finländska privata sektorn att kunna bedriva näringsverksamhet i Ukraina.

Samtidigt bör det beaktas att det för närvarande råder krigstillstånd i Ukraina och att man enligt Finlands utrikesministeriums reserekommendation bör lämna landet, om möjligt. Om du ändå bestämmer dig för att resa till Ukraina, bör du göra en reseanmälan och följa myndigheternas anvisningar. Reserekommendationen uppdateras när läget förändras.

2 Finlands tvåstegsstrategi och de finländska företagens möjligheter att delta

Det finns ett stort praktiskt, humanitärt och moraliskt behov av återuppbyggnadsstöd. Återuppbyggnaden är av omfattande skala och det är av största vikt att verksamheten hela tiden utgår från behovet. Enligt den bedömning som gjordes av Ukraina, Världsbanken, Europeiska kommissionen och FN i mars 2023 uppgår återuppbyggnadsbehoven till närmare 400 miljarder euro under de kommande 10 åren, men behovet ökar i takt med att kriget fortsätter. Enligt planen ska bedömningen uppdateras våren 2024.

På internationell nivå planeras stödåtgärderna och återuppbyggnaden i en särskild samordningsgrupp (Multi-agency Donor Coordination Platform), som samlar Ukraina, G7-länderna (Förenta staterna, Kanada, Storbritannien, Japan, Tyskland, Frankrike och Italien), Europeiska unionen och de viktigaste internationella finansiella instituten. Den återuppbyggnadsplan som Ukraina har gjort upp i samarbete med de internationella biståndsgivarna styr hjälpåtgärderna.

Europeiska unionen bereder just nu ett omfattande instrument för att stödja Ukraina (Ukraine Facility) och hur det ska riktas inom olika sektorer under åren 2024–2027. Det finansiella instrumentet, som i huvudsak består av stöd i form av lån, uppgår till högst ca 50 miljarder euro. Även unionens globala utvecklingsstrategi Global Gateway, som introducerades år 2021, kan erbjuda möjligheter för Ukraina inom bl.a. energi- och transportsektorerna.

I enlighet med programmet för statsminister Petteri Orpos regering bereder Finland en nationell plan för återuppbyggnaden av Ukraina. Det ska ske i två steg. I bägge faserna av planen sker den nationella samordningen under ledning av utrikesministeriet och i samarbete med aktörer inom den övriga statsförvaltningen och näringslivet. Nätverket Team Finland, som betjänar företagen och som består av ett flertal organisationer, spelar en viktig roll. Den expertis som nätverket bidrar med och arbetsfördelningen beskrivs närmare nedan.

Den första fasen, dvs. den plan som nu är aktuell, gäller näringslivets deltagande i återuppbyggnaden. Uppmärksamhet har ägnats särskilt åt stärkandet av finansieringslösningar och rådgivningstjänster. Trots de enorma behoven är återuppbyggnadsområdet utmanande och Ukraina är sedan tidigare inte ett särskilt välkänt eller allmänt känt marknadsområde för de finländska företagen. Samtidigt är det klart att Finland har mycket att erbjuda, exempelvis inom övergången till ren teknik och energiproduktion, energiförsörjning, digitalisering, datanät, byggande och infrastruktur, samhällsplanering och god förvaltning samt undervisnings- och utbildningssektorn.

I planens andra fas, som färdigställs under år 2024, behandlas mera allmänt Finlands stöd och hur statsförvaltningen och olika intressenter deltar i återuppbyggnaden. Finlands statsförvaltning bedriver redan nu mycket samarbete med Ukraina och inom flera sektorer har det upprättats så kallade samförståndsavtal (Memorandum of Understanding, MoU) med de ukrainska motsvarigheterna. Sådana har upprättats i fråga om bl.a. byggande, skydd och utveckling av digital infrastruktur (kommunikationsministeriet), bedömning och dokumentering av miljöskador orsakade av kriget samt återuppbyggnad (miljöministeriet), strål- och kärnsäkerheten (strålsäkerhetscentralen) och undervisningssektorn (undervisnings- och kulturministeriet).

I den andra fasen behandlas användningen av anslag för utvecklingssamarbete och humanitärt arbete. Redan nu är Ukraina det största av målländerna för utvecklingsbistånd från Finland. Samtidigt är det skäl att begrunda möjligheterna för hur de finländska kunskaperna om Ukraina, såsom kunskaper om det ukrainska språket och själva landet, kunde förbättras.

3 Konkreta åtgärdsförslag

För att Finland på bästa möjliga sätt ska kunna delta i återuppbyggnaden av Ukraina måste man säkerställa rådgivningstjänster för de finländska företagen och en konkurrenskraftig finansiering som beaktar de exceptionella riskerna med landet. Eventuella behov av tilläggsfinansiering behandlas i samband med förslaget till statsbudget och planen för de offentliga finanserna.

För att främja en smidig betalningsrörelse mellan Ukraina och Finland bör det utvecklas exempelvis processer för kundkännedom (Know Your Customer, KYC) i samarbete med banker, exportföretag och Finlands Näringsliv (EK).

Ett stort antal internationella aktörer kommer att delta i kommande konkurrensutsättningar och det är möjligt att företagen i en del av projekten förväntas svara för finansieringen. Detta kan vara svårt särskilt för små och medelstora företag. Finansieringslösningar som lämpar sig för Ukraina behövs såväl för olika utredningar som för handel och investeringar.

Rent generellt bör man i Finlands stöd till Ukraina sträva efter att beakta principerna för ansvarsfull företagsverksamhet, stärkandet av rättsstatsstrukturerna och bekämpningen av korruption. I den ukrainska affärsverksamhetsmiljön finns det utmaningar vad gäller bl.a. korruption, miljöskydd, arbetarskydd och arbetstagarernas rättigheter. Krigstillståndet har ökat riskerna särskilt för kvinnor, flickor och personer som är i en sårbar position, såsom personer med funktionsnedsättningar. En ansvarsfull affärsverksamhet som beaktar konsekvenserna av krigstillståndet förutsätter hantering av risker i anknytning till mänskliga rättigheter, klimat och miljö samt säkerställande av att affärsverksamheten har hållbara konsekvenser för samhället. I den företagsrådgivning som är inriktad på Ukraina kan man dra nytta av webbkursen Business & Human Rights, vilken har utvecklats för statsförvaltningen.

3.1 Finansieringslösningar

Finansiering för tekniska utredningar, marknadsundersökningar, partnersökning och bakgrundsutredningar

Kartläggningen av möjligheterna till affärsverksamhet i Ukraina kan inledas via Finnpartnership. Finnpartnership är utrikesministeriets affärspartnerskapsprogram och det administreras av utvecklingsfinansieringsinstitutet Finnfund. Med hjälp av programmet kan företag söka efter kunder och affärspartner, identifiera möjligheter till affärsverksamhet och skapa handelsförbindelser. Affärspartnerskapsstöd behövs även i samband med marknadsundersökningar, bildandet av konsortier och deltagandet i återuppbyggnadsmässor och motsvarande evenemang.

Finnpartnerships stödformer, Business Finlands instrument Market Explorer, Group Explorer och Exhibition Explorer samt NTM-centralernas utvecklingsunderstöd bidrar till att stödja de finländska aktörernas förberedelser inför återuppbyggnaden. Avsikten är att villkoren och stödformerna för Finnpartnerships affärspartnerskapsstöd ska vidareutvecklas så att de motsvarar näringslivets behov i Ukraina.

Det bör avsättas finansiering för planeringen av projektens genomförbarhet (technical feasibility studies). Målet är att det under våren 2024 ska säkerställas att det stöd som är avsett för planeringen av genomförbarhet överensstämmer med EU:s regelverk om statligt stöd. Målet är att man ska finansiera utredningen av ett investeringsprojekts genomförbarhet i fråga om sådana projekt som är av kommersiellt intresse för Finland och där sökanden är ett finländskt företag.

Villkoren och stödformerna för Finnpartnerships affärspartnerskapsstöd utvecklas så att de bättre motsvarar näringslivets behov i Ukraina.

Affärspartnerskapsprogrammet Finnpartnership får totalt 8 miljoner euro i tilläggsfinansiering under åren 2024–2027.

Ansvarig aktör: utrikesministeriet/Finnfund

Den nationella exportfinansieringen

Finska statens specialfinansieringsbolag Finnveras instrument för exportfinansiering inbegriper exempelvis kreditförsäkring för korta betalningstider, rembursgaranti mot risker i anslutning till remburs och köparkreditgaranti mot risker i anslutning till exportkredit, som används när handeln är förenad med en flera år lång betalningstid.

I Finland går det för närvarande inte att kommersiellt få exportfinansiering som täcker Ukrainariskan, och Finnvera täcker i nuläget inte kreditrisken för ukrainska aktörer på grund av den höga risknivån. Av jämförelseländerna har bl.a. Sverige, Danmark och Tyskland beslutat att täcka Ukrainariskan med specialarrangemang.

Ur de finländska företagens synvinkel och för att exporten till Ukraina ska främjas är det motiverat att säkra Finnveras risktagningsförmåga i fråga om Ukraina. Särskilt finansiering av handel med kort betalningstid (t.ex. rembursgaranti för banker som sköter betalningsrörelsen inom utrikeshandeln samt kreditförsäkring som säkerhet för finländska företags exportfordringar) beräknas också på kort sikt ha en exportfrämjande verkan även för de små och medelstora företagens sektor. Även utbudet av sådana exportgarantier som möjliggör en medellång och lång betalningstid kan småningom utökas.

Finnveras exportfinansiering till Ukraina möjliggörs genom att man ersätter eventuella kreditförluster.

Ansvarig aktör: arbets- och näringsministeriet/Finnvera

Specialriskkapital bör beviljas även för det instrument för investeringsstöd som administreras av utrikesministeriet (Public Sector Investment Facility, PIF). Syftet med instrumentet är att stödja sådana investeringar i mälländernas offentliga sektor som överensstämmer med FN:s mål för hållbar utveckling och där man drar nytta av finländsk expertis och teknik. Via instrumentet stöder man med finländska utvecklingssamarbetsmedel inköpspriset för projekt för investering i mällandets offentliga sektor och räntan för den exportkredit som ordnats för finansieringen av projekten, så att kostnaderna för investeringen sjunker betydligt för mällandet.

Sådan PIF-investeringskredit som riktar sig till upphandlingar inom den offentliga sektorn i Ukraina har efterfrågats av företagen. Det finns behov av en ny blandkreditfinansiering med syfte att stödja den offentliga sektorn i Ukraina med finskbyggda lösningar i återuppbyggnadsskedet.

Det föreslås att det inleds PIF-ramavtalsförhandlingar för Ukraina.

Under år 2024 inrättas och bereds ett nytt blandkreditinstrument, Ukraine Investment Facility (UIF), som ska möjliggöra projekt till ett värde av 50 miljoner euro under åren 2025–2026 i överensstämmelse med principerna för instrumentet för investeringsstöd (PIF). Finansieringen ska till 35 procent bestå av donerade medel, vilka ska täcka bl.a. räntekostnader. Instrumentet förutsätter Finnveras exportgaranti som säkerhet för den beviljade räntestöds krediten.

Förenkling av den nationella processen i anslutning till PIF-instrumentet granskas när det gäller Ukraina.

Finnveras exportgarantier för PIF-projekt i Ukraina möjliggörs genom att man ersätter eventuella kreditförluster.

Ansvarig aktör: utrikesministeriet/Finnfund, arbets- och näringsministeriet/Finnvera

Förutom de rent nationella exportfinansieringsåtgärderna är det skäl att nämna att Europeiska kommissionen under år 2024 kommer att starta ett pilotprojekt värt 300 miljoner euro i anslutning till European Investment Fund. Projektet ska via de nationella exportkreditinstituteten främja handeln med Ukraina för små och medelstora företag. Finnvera är intresserat av möjligheterna att utnyttja denna pilotlösning till att främja möjligheterna för finländska små och medelstora företag att bedriva handel och till att öka bolagets egen risktagningskapacitet.

Den nationella och internationella investeringsfinansieringen

Merparten av de medel som ska användas till återuppbyggnaden av Ukraina kommer att kanaliseras via internationella finansiella institut (bl.a. Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling EBRD, Europeiska investeringsbanken EIB, Internationella finansieringsbolaget IFC och Multilaterala investeringsgarantiorganet MIGA, vilka hör till Världsbanksgruppen, samt Nordiska Miljöfinansieringsbolaget Nefco). Det bör observeras att när det gäller internationell finansiering är minimifinansieringen per projekt ofta hög, vilket gör det svårare för finländska små och medelstora företag att delta. De finländska företagen behöver stöd för att kunna samarbeta med de internationella finansiella instituten. Behovet av rådgivning i anslutning till finansiella institut uppmärksammas i avsnittet om rådgivningstjänster (avsnitt 3.2).

Finländska företag kan delta i återuppbyggnaden via de konkurrensutsättningar som ordnas av de ovannämnda aktörerna eller genom att direkt ansöka om finansiering för sina egna projekt. Företagen kan använda sig av Finnfund för investeringsfinansiering inom den privata sektorn och Finnpartnership för utredningar i anslutning till investeringarna. Dessutom kan företagen utnyttja Business Finlands innovationslån även i Ukraina.

Ur de finländska företagens perspektiv och för att exporten till Ukraina ska främjas är det motiverat att Finnfund ska kunna finansiera privata investeringsprojekt i Ukraina direkt, antingen från fall till fall eller via en investeringsfond för Ukraina som inrättas för detta ändamål. Det kunde exempelvis vara fråga om en ukrainsk investerare som har ett projekt till vilket det levereras exportprodukter från ett finländskt företag. Det kunde också vara fråga om en finländsk investerare, och då uppstår utvecklingseffekterna exempelvis vid övergången till renare teknik än tidigare eller via en sysselsättande verkan. Den lag som styr Finnfunds verksamhet (291/1979) möjliggör enbart placeringar i företag i utvecklingsländer. Företagen kan emellertid vara exempelvis dotterbolag till finländska företag. Den utvecklingsbiståndskommitté som lyder under OECD definierar Ukraina som ett utvecklingsland.

Finnvera kan främja finländska investeringar i utlandet genom att bevilja investeringsgarantier som ska täcka politiska risker i anslutning till investeringsfinansiering i form av eget och främmande kapital. På grund av krigstillståndet i Ukraina kan Finnvera för närvarande inte täcka risker i anslutning till investeringar.

Finnfunds kapital höjs med 25 miljoner euro. Höjningen ska vara riktad så att den möjliggör en bredare investeringsverksamhet i Ukraina.

Finnfunds investeringsrisk i Ukraina ska täckas med statlig specialriskfinansiering, vilken ska fungera som en förbindelse om förlustersättning för investeringarna. Staten täcker högst 80 procent av risken upp till 20 miljoner euro.

Det görs en utredning om förutsättningarna för att använda Finnveras investeringsgarantier till att täcka politiska risker i anslutning till finansieringen av investeringar i Ukraina.

Ansvarig aktör: utrikesministeriet/Finnfund, arbets- och näringsministeriet/Finnvera

3.2 Stärkande av rådgivningstjänster

Marknadsinformation och företagsrådgivning

Finländska företag behöver information och utbildning i fråga om bl.a. Ukraina som affärsverksamhetsmiljö och hur man hittar potentiella företagspartner. Rådgivnings- och utbildningsutbudet bör på ett heltäckande sätt omfatta de möjligheter och risker som den ukrainska affärsverksamhetsmiljön medför, eftersom rådgivning och utbildning behövs inom många delområden, såsom exempelvis:

- a. bedömning av finländska företags förutsättningar att ge sig in på den ukrainska marknaden
- b. en uppdaterad och realistisk lägesbild av den ukrainska affärsverksamhetskulturen och -miljön
- c. kartläggning av behov och efterfrågan samt marknadsmöjligheterna i Ukraina (inbegripet de digitala upphandlingsplattformarna ProZorro och DREAM som används i Ukraina)
- d. anpassning av det finländska utbudet till Ukraina och utarbetande av gemensamma utbud, t.ex. i samband med återuppbyggnadsevenemang och tillsammans med så kallade lokomotivföretag
- e. sammanföring av finländska och ukrainska företag (bl.a. mässor, webinarier, frukostmöten)

- f. deltagande i lokala och internationella anbudsförfaranden
- g. öppnande av dörrar till den offentliga sektorn, näringslivet och frivilligorganisationerna i Ukraina
- h. sökande efter lokala partner och kunder samt bakgrundsutredningar (Know Your Customer)
- i. handelshinder och hjälp för att lösa problemsituationer
- j. juridiska frågor, olika former av certifiering och tillståndsärenden
- k. direktinvesteringar i Ukraina
- l. undvikande av korrupcion

Nätverket Team Finland spelar med sina kundvårdssystem och servicestigar en särskild roll i fråga om att erbjuda företagsrådgivning överallt i Finland. Det företagsforum för Ukraina som har sammankallats av Finlands Näringsliv EK har sammanfört olika aktörer och fungerat som en praktisk kanal för informationsförmedling. Via detta forum kan utrikesministeriet förmedla en bredare internationellpolitisk lägesbild till företagen.

Affärsverksamhetsmiljön i Ukraina är inte heller i normalläget helt och hållet lätt. Korrupcionen har av tradition identifierats som ett problem som urholkar verksamheten i samhället och som är ett envist och mångfasetterat bekymmer särskilt vad gäller landets ekonomi. Det görs mycket arbete för att rensa bort den och landets strävan efter medlemskap i EU stärker detta ytterligare, men även finländska aktörer behöver förbereda sig på att fenomenet sannolikt framträder i något skede av affärsverksamheten. Korrupcion kan emellertid undvikas effektivt om man följer vissa principer och förfaranden. Nätverket Team Finland kan ge företagen råd om rätt förfarande.

Det är skäl att ägna stor uppmärksamhet åt företagsansvar bl.a. i samband med handel och sökandet efter lokala partner. Enligt det direktiv om företagsansvar som föreslagits i EU ska företagen utreda vilka negativa konsekvenser deras verksamhet har för mänskliga rättigheter och miljön, och vid behov förhindra eller mildra dem. Företagen ska bedöma och ge akt på konsekvenser för de mänskliga rättigheterna och miljön i hela värdekedjan. Finnpartnership erbjuder avgiftsfria konsultationstjänster till företag som har fått affärspartnerskapsstöd och vars projekt medför utmaningar när det gäller konsekvenserna för miljö, samhälle eller mänskliga rättigheter. Syftet med tjänsten är att öka medvetenheten om mållandets miljö- och samhällsfrågor samt eventuella utmaningar i anknytning till mänskliga rättigheter.

Finansieringsrådgivning: stöd till företagen för deltagande i de internationella finansiella institutens konkurrensutsättningar

Finansieringslösningarna är frågor av avgörande betydelse när företagen ska delta i återuppbyggnaden. Frågor som gäller den nationella finansieringen behandlades i det föregående avsnittet (3.1), där Finnunds och Finnveras centrala ställning lyftes fram.

En betydande del av den finansiering av återbyggnaden som sker i Ukraina kanaliseras via internationella finansiella institut. Därför är det viktigt att aktivt följa de finansiella institutens anbudsförfaranden, liksom även EU:s återuppbyggnadsplaner. Finländska företag har av tradition varit intresserade av att delta i anbudsförfaranden, men framgången i de konkurrensutsättningar som har ordnats av bl.a. Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) och Europeiska investeringsbanken (EIB) har varit anspråkslös. Förutsättningarna för att lyckas bör främjas genom ökad rådgivning, utbildning och information om de finansiella institutens verksamhet. Särskilt Business Finland har förutsättningar att utveckla företagsrådgivningen i fråga om de internationella finansiärernas projekt.

Framgången i internationella konkurrensutsättningar kan också förbättras genom att de finländska företagen bildar större nätverk sinsemellan samt tillsammans med aktörer i jämförelseländer för att bilda konsortier. Styrningen av företag till underleverantörsuppdrag inom återuppbyggnaden bör övervägas med beaktande av förmågan att konkurrera med priset. Stora finländska så kallade lokomotivföretag uppmuntras att dela med sig av sina erfarenheter och att ta med de små och medelstora företagens sektor i de större företagens Ukrainaprojekt och/eller konsortier.

I det stora hela kan man få ganska heltäckande rådgivningstjänster från nätverket Team Finland (TF) i fråga om såväl marknadsinformation som finansiering. Rådgivning erbjuds av bl.a. utrikesministeriet, Business Finland, Finnfund och Finnpartnership, som administreras av Finnfund, Finnvera och EastCham Finland samt NTM-centralerna ute i landskapen.

Det är emellertid förutsebart att man med TF-nätverkets nuvarande resurser inte klarar av att täcka alla informationsbehov som de finländska företagen har när de ska delta i återuppbyggnaden. Man bör alltså säkerställa att de aktörer som tillhandahåller rådgivnings- och utbildningstjänster har en central roll och resurser både i Finland och, om läget tillåter det, i Ukraina. Då kan man effektivare än nu vara i kontakt med de ukrainska aktörerna och upprätthålla en lägesbild av marknads- och finansieringsmöjligheterna.

Som bilaga till planen presenteras i tabellform en lista över de organisationer som tillhandahåller rådgivningstjänster tillsammans med deras kontaktpersoner, samt en lista över stöd- och finansieringstjänster.

Rådgivnings- och utbildningstjänster förbättras och resurserna för de aktörer som tillhandahåller dessa tjänster strävas att stärkas i såväl Finland som Ukraina.

Ansvarig aktör: utrikesministeriet och arbets- och näringsministeriet

BILAGA 1. Rådgivningstjänster för företag

I enlighet med principen om en enda kontaktpunkt kan företagen kontakta utrikesministeriets Ukraina-desk för alla frågor som gäller Ukraina: e-post ukraine.recovery@gov.fi och telefon 0295 350 015. Alternativt kan företag kontakta Team Finland -organisationer med den bifogade TF-blanketten (<https://www.team-finland.fi/sv/kontakta-oss>), som kommer att hänvisa dem till den relevanta organisationen baserat på den information som lämnas i formuläret.

För frågor som gäller en viss typ av tjänster kan företaget också kontakta den som utför tjänsten direkt, om det så önskar, i enlighet med kompetensbeskrivningen nedan.

Organisation	Nuvarande tjänster och resurser	Planerade tjänster och resurser	Kontaktperson
Utrikesministeriet (UM)	- Allmän rådgivning som gäller Ukraina för företag, i Helsingfors (affärsverksamhetsmiljö, marknadskunskap) - Geopolitisk landskunskap om Ukraina - Rådgivning vid handelshinder och tullproblem (i samarbete med sektormyndigheterna i fråga) - Finansiering och styrning av utvecklingsfinansiärer (Finnfund, Finnpartnership) - Finansiellt instrument för den offentliga sektorns investeringar i mällandet (PIF) - Chefskap för Team Finland-verksamheten och koordination av den i Ukraina - Stöd av Finlands ambassad i Kiev: kontakter med näringslivet, myndigheter och medier samt prestigetjänster (inkl. nätverksevenemang och besök) - Mottagande av arbetstillstånd i samarbete med Migri	Stärkande av resursallokeringen till Finlands ambassad i Kiev	Antti Vänskä, ambassadör (återuppbyggnad), tfn 0295 350 319 Oskari Laukkanen, Team Finland-specialsakkunnig, tfn 050 594 6010 Henri Riihimäki, Team Finland-specialsakkunnig tfn 050 432 4747 Iris Hiltunen, ansvarig tjänsteman inkl. rådgivning om handelshinder, tfn 0295 350 426 Oskar Kass, teamledare, företagsinstrument inom utvecklingsfinansiering, inkl. PIF, tfn 050 471 2099

Organisation	Nuvarande tjänster och resurser	Planerade tjänster och resurser	Kontaktperson
Business Finland (under ANM:s styrning)	- Nationell koordinering av arbetet med Team Finland i samarbete med UM - Rådgivning till och styrning av företag för att komma in på marknaden - Stöd till företagets tillväxt på den internationella marknaden, affärskontakter och nätverk - Affärsmetoder i Ukraina - Rådgivning om olika finansieringsmöjligheter och - tjänster - Rådgivning om internationell finansiering - Nätverksrådgivning om EU-finansiering - Beskrivning, förmedling och styrning av Ukrainas marknadsmöjligheter till enskilda företag och nätverk - Program och ekosystem samt deras tjänster - Genomförande av allmänna marknadsstudier och branschanalyser och kommunikation till kunder - Information under temat Ukraina till kunder, intressentgrupper och Team Finland-organisationer - Företagsgruppsbesök till centrala evenemang i anslutning till Ukraina - Nätverkssamarbete med centrala ukrainska aktörer - EEN-partnersökning för företag som söker internationell tillväxt - Expert Search -tjänst med vilken företag kan söka konsulter som är förtrodda med den ukrainska marknaden - Identifiering av internationella kompletta leveransprojekt (EPC) och hjälp till finländska företag att komma med i dessa projekt	- Olika aktörers gemensamma Finlandshus i Kiev: koncentrerad till ett ställe av stödtjänster för företagets inträde på marknaden. Tillgång till olika praktiska tjänster från lokala tjänsteleverantörer (t.ex. bokföring, HR, rekrytering, skatt, virtuell adress). Det krävs sannolikt framsteg i fredsprocessen för att projektet ska kunna inledas.	Kundserviceteamet, hänvisning till Team Finland-aktörernas tjänster, tfn 029 469 5800, kl. 9-12 Reijo Kangas, direktör, koordinering och styrning, tfn 050 557 7892 Jyrki Härkki, kontaktperson för rådgivningsteamet i internationella frågor, tfn 040 343 3455 Grace Wang, internationella finansiärens finansiering och projekt, tfn 050 342 4740 Marjukka Holopainen-Rainio, FN-upphandlingar, tfn 050 571 0038 Hanna Rinta-Erkkilä, EU-rådgivning, tfn 040 751 4278 Teija Pakanen, EEN-rådgivning, tfn 040 835 9264 Piotr Hajdecki, Warszawa, internationaliserings-rådgivning, tfn +48 508 983 253 Maria Westerholm, företagsgruppsbesök, tfn 040 343 3431 Maija Hakkarainen, marknadsförings-kommunikation, Ukraina, tfn 050 557 7739

Organisation	Nuvarande tjänster och resurser	Planerade tjänster och resurser	Kontaktperson
Finnvera (under ANM:s styrning)	- Exportfinansiering från Finland för företag av alla storlekar - Företagsfinansiering med Finnveras produkter - Samarbete med Team Finland-aktörer - Samarbete med banker		Outi Homanen, regionchef, tfn 040 821 9833 outi.homanen@finnvera.fi Timo Pietiläinen, finansieringschef, tfn 040 508 8956, timo.pietilainen@finnvera.fi
Finnfund (under UM:s styrning)	- Finansiering för (sam)företag som finländska företag grundat i Ukraina - Finansiering till ukrainska företag vars partner är ett finländskt företag - Finansiering till Ukraina till branscher som betjänar det finländska företagsfältet - Investeringarnas storlek 0,5–25 miljoner euro, alltid i rollen som minoritetsinvesterares - Mer information på Finnfonds webbplats som riktar sig till finländska företag		Patrik Bredbacka, specialsakkunnig på finländska företag och Team Finland-nätverket, tfn 040 545 8447
Finnpartnership (under UM:s styrning)	- Företagspartnerskapsstöd: ekonomiskt stöd för att starta långvarig affärsverksamhet. Stödprocent för Ukraina 85% av de godkända kostnaderna för projektet - Matchmaking-tjänster: Seminarierna Doing Business with Finland, workshopparna SDG Booster, söktjänsten Matchmaking - Information och handledning: månatliga workshoppar för ansökan om stöd för företagspartnerskap, tjänst med kontaktkartor för sökande av samarbetspartner, månatligt nyhetsbrev - Samarbete med Team Finland och andra utvecklingsorganisationer samt styrning till andra Team Finland-finansieringskällor och -tjänster	- Månatliga workshoppar för ansökan om stöd för företagspartnerskap - Evenemang med tema Ukraina planeras 2024 - Hela Finnpartnership-teamet på 11 personer till förfogande vid behov	Birgit Nevala, Programme Director, tfn 044 357 0811 Ville Jokinen, Programme Officer, kontaktperson för Ukraina, tfn 040 538 0540

Organisation	Nuvarande tjänster och resurser	Planerade tjänster och resurser	Kontaktperson
NTM-centralerna (under ANM:s styrning)	- NTM-centralerna/Team Finland-samordnarna styr Team Finland-verksamheten på landskapsnivå och samarbetet med intressentgrupper - Information i anslutning till återuppbyggnaden i Ukraina i regionerna tillsammans med Team Finland-aktörer (Team Finland Talks och kommunikation med intressentgrupper) - Rådgivning enligt Team Finland-servicestigen till företag under den inledande fasen av internationaliseringen, omfattar också Ukraina - hänvisning till olika tjänster enligt kundbehovet - förmedling av marknadsmöjligheter till potentiella kunder - samanskaffningsutbildning: utveckling av företagets kompetens enligt kundbehov och rådande förhållanden	- Tillgängliga resurser: - i varje landskap en egen Team Finland-samordnare, tot. 18 personer - en riksomfattande rådgivningstelefon för finansiering för små och medelstora företag, 5 personer - handläggare av utvecklingstjänster 20 personer - experter på företag som får stöd från Europeiska struktur- och investeringsfonderna 80 personer	Jukka Kohonen, Team Finland-samordnare, tfn 044 5616 535 Tuomo Kauha, Team Finland-samordnare, 050 3961 907 Matti Nykänen (vikarierar Tuomo under tiden 16.10.2023-31.1.2024), tfn 040 8422 217
Regionala utvecklingsbolag	- Företagsutveckling under företagets hela livscykel, verksamhetsmiljöns utveckling, regional marknadsföring - Styrning till regionala företagsnätverk och utvecklingskluster - Bedömning och utveckling av företagets internationella kompetens samt styrning till Team Finland-finansieringskällor och tjänster	- Tillgängliga resurser: - 700 företagsrådgivare i 60 utvecklingsbolag runtom i landet - Samarbete med Team Finland och andra utvecklingsorganisationer	Jaakko Helenius, verksamhetsledare, tfn 0500 498 020 www.sekes.fi/jasenet/
Arbets- och näringsministeriet (ANM)	- Prestigetjänster samt deltagande i Team Finland-verksamheten (Team Finland-besök av bl.a. ministrar och ministeriets ledning) - Resultat- och ägarstyrning samt finansiering och juridik (Business Finland, Finnvera, NTM-centralerna)		Ulla Palander, specialsakkunnig, tfn 050 396 0312

Organisation	Nuvarande tjänster och resurser	Planerade tjänster och resurser	Kontaktperson
Finlands näringsliv rf (EK)	- Finlands näringslivs Ukraina-forum cirka en gång per månad, dit alla intresserade finländska företag kan anmäla sig - Medlemsrådgivning - Tjänster som tillhandahålls av medlemsförbund inom Finlands näringsliv EK, t.ex. Teknologiateollisuus ry och Byggnadsindustrin RT rf - Samarbete under ledning av Finlands näringsliv EK med de nordiska länderna en gång per månad - Samarbete under ledning av Finlands näringsliv EK med de nordiska länderna och baltiska länderna varannan månad - BusinessEurope Ukraine Task Force	- Resurser vid Finlands näringsliv EK: 4 personer vid sidan av sin egen befattning och en extern Senior Advisor inkl. resor till Ukraina	Petri Vuorio, direktör, tfn 050 323 2979 Heli Siikaluoma, sakkunnig, tfn 050 339 2020 Tuomas Ylitalo, sakkunnig, tfn 050 526 8219
Centralhandelskammaren	- medlemsföretag - nätverket av handelskammare i landskapen - handelsföreningen Suomi-Keski- ja Itä-Euroopan maiden kauppayhdistys och medlemsföretag: Kännedom om Ukraina och grannländerna samt nätverk - ICC:s, dvs. Internationella handelskammarens internationella medlemmar, nätverk och bidrag till återuppbyggnaden i Ukraina		Päivi Pohjanheimo, direktör, internationella ärenden, ICC:s landschef, tfn 050 573 8494 Anne Hatanpää, kontaktchef, tfn 050 320 9539
EastCham Finland	- Informationsförmedling om affärsmiljön och återuppbyggnaden i Ukraina: webbutbildningar, webinarier (t.ex. om Ukrainas digitala upphandlingsplattformar såsom ProZorro) och evenemang, nyhetstjänst, marknadsöversikter - Rådgivningstjänster	- Närvaro i Kiev: plattform för nätverkande för finländska och ukrainska företag, praktisk hjälp och företagsrådgivning i Ukraina - Kartläggning av lokala partner - Servicenätverk till stöd för företag	Jaana Rekolainen, verkställande direktör, tfn 0400 457 743 Tarja Teittinen, servicedirektör, tfn 044 0299 997, fornamn.efternamn@eastcham.fi

Organisation	Nuvarande tjänster och resurser	Planerade tjänster och resurser	Kontaktperson
East Office of Finnish Industries	- Betjänar sina medlemsföretag - Regelbunden informationsförmedling och analys av återuppbyggnaden av Ukraina och affärsverksamhetsmiljön i Ukraina, inkl. ekonomisk och politisk utveckling - Evenemang, webinarier, möten och diskussioner som endast medlemsföretag har tillträde till - Aktiv kontakt med myndigheter, ledare inom affärlivet och sakkunniga på målmarknaden: East Office öppnar dörrar för sina företag, erbjuder starka nätverk och hjälper till att knyta rätta kontakter - Individuella företagsspecifika tjänster: personligt stöd och personlig rådgivning, kartläggning av marknadssegment och intressentgrupper, konkreta affärsmöjligheter, skraddarsydda resor till Ukraina - Utöver närvaro i Helsingfors också närvaro i Kiev: lokal direktör står till förfogande för medlemsföretagen på plats - Kontakter inom sammanslutningen: utbyte av information och erfarenheter och nära samarbete mellan medlemsföretagen stärker allas möjligheter och insatser i Ukraina		Janne Harjunpää, verkställande direktör, tfn 050 496 7130

Utöver ovan nämnda organisationer erbjuder flera kommersiella aktörer (t.ex. Milton) tjänster för företag som riktar sig till Ukraina.

BILAGA 2. Stöd- och finansieringstjänster för företag

Finnpartnership

Instrumenten för företagsfinansiering inom Finlands utvecklingssamarbete stöder det ukrainska samhället genom att erbjuda finländska företag i landet Finnpartnerships företagspartnerskapsstöd och stöd för beredning av investeringar. Företagspartnerskapsstödet är ekonomiskt stöd för planerings-, utbildnings- och pilotfaser i fråga om projekt som riktar sig till Ukraina samt för utveckling av befintlig affärsverksamhet. Stödet kan sökas av finländska företag eller andra aktörer för långsiktig verksamhet som är företagsekonomiskt lönsam och syftar till kommersiellt samarbete, inklusive för utrednings- och utbildningsfaserna vid import. Projekten ska vara inriktade på långvarig affärsverksamhet och långvarigt företagspartnerskap i Ukraina.

1. Finnpartnership: Företagspartnerskapsstöd

Det är möjligt för ett finländskt företag att få statsunderstöd för 85 procent av de stödberättigande projektkostnaderna, när projektets mål i Ukraina är något av följande:

1. Långvarigt företagspartnerskap
 - grundande av ett samföretag med en lokal aktör
 - grundande av ett dotterbolag
 - import till Finland och samtidigt eventuellt till andra länder
 - avtal om underleverans, service, franchising eller licensering
 - utveckling av befintlig affärsverksamhet i mållandet
2. Ett kommersiellt projekt med en ODA-kvalificerad internationell organisation. Förutsätter en undertecknad avsiktsförklaring (LOI - Letter of Intent)

Projektkostnaderna ska hänföra sig till

- identifiering av partner (affärspartner)
- utarbetande av en projektutredning
- utarbetande av en affärsplan
- bedömning av miljö- och samhällskonsekvenserna
- pilotförsök med och demonstration av teknologin och lösningarna
- utbildning av den lokala personalen
- utveckling av befintlig affärsverksamhet i mållandet

Den nedre gränsen för företagspartnerskapsstödet är 15 000 euro och den övre gränsen 400 000 euro. Utgångspunkten är att stödet omfattas av EU:s de minimis-reglering, vilket innebär att det kan beviljas till ett belopp av högst 200 000 euro under en period av innevarande år och de två föregående åren. Statsunderstödet kan också beviljas så att det inte omfattas av de minimis-regleringen, varvid det sökande företaget ska visa att statsunderstödet inte inverkar på handeln inom EES-området.

2. Finnpartnership: Stöd för beredning av investeringar

Det är möjligt för ett finländskt företag att få statsunderstöd för stödberättigande projektkostnader i projekt där det bereds en utvecklingsfinansieringsberättigande investering inom den offentliga sektorn i Ukraina. Investeringen kan vara finansierad av Finland, Ukraina, ett tredjeland och/eller en internationell utvecklingsbank.

Business Finland

Med hjälp av Business Finlands Explorer-finansieringstjänster kan ett företag skaffa information om en för företaget ny internationell marknad, samla en företagsgrupp för att utreda gemensamma affärsmöjligheter eller i en grupp av små och medelstora företag delta i utländska fackmässor. I företagsgrupperna kan ingå både små och medelstora företag och stora företag. Finansieringen är de minimis-baserad och stödprocenten är högst 50 procent för små och medelstora företag och 40 procent för stora företag.

3. Business Finland: Market Explorer

- Finansieringen är avsedd för över 5-åriga små och medelstora företag samt mid cap-företag. Företaget ska ha en lösning som åtminstone är i idé- eller pilotfasen och som har en trovärdig konkurrensfördel på den internationella marknaden
- Maximal storlek på projekt som finansieras är 80 000 euro
- I projektet ska ingå köpta experttjänster, och dessutom kan finansieringen användas för egna lönekostnader
- Med Market Explorer-finansieringen kan företaget skaffa information om en för företaget ny internationell marknad. Den kan t.ex. användas till att göra en affärsanalys, en marknads- eller partnerkartläggning, utreda försäljningskanaler eller utarbeta en internationaliseringsplan

- Efter projektet känner företaget till marknadsläget och kan initiera operativa åtgärder för att föra sin lösning till den internationella marknaden

4. Business Finland: Group Explorer

- Finansieringen är avsedd för grupper på fyra till tio företag som har identifierat en gemensam betydande internationell marknadsmöjlighet. I gruppen kan ingå både stora och små och medelstora företag utan storleksgräns
- Vanligen leds projektet av en samordnare eller exportchef
- Finansieringen uppgår till högst 20 000 euro per företag, t.ex. i fråga om ett projekt med 5 företag kan den maximala storleken vara 100 000 euro
- Finansieringen kan användas t.ex. för planering av en gemensam affärsmodell, kartläggning av distributionskanaler och tillträde till marknaden, uppgörande av modellavtal (modellavtalet kan visas potentiella partner för utredning av ändringsbehov), ordnande av köparbesök till Finland, tillställningar i mållandet, byggande av nätverk och kartläggning av partner

5. Business Finland: Exhibition Explorer

- Finansieringen är ett bidrag för deltagande i internationella B2B-mässor som arrangeras utanför Finland
- Finansieringen är avsedd för små och medelstora företag och mid cap-företag som vill öka exporten av sina egna produkter eller tjänster
- Bolaget kan delta på mässan på en gemensam avdelning eller med en egen separat avdelning
- Grundförutsättningen för beviljande av finansiering är att minst fyra inhemska små och medelstora företag eller mid cap-företag ansöker om Exhibition Explorer-finansiering för samma mässa. I nämnda företagsgrupp ska minst hälften vara små och medelstora företag
- Ett enskilt företag kan beviljas ett bidrag på högst 35 000 euro per mässprojekt och minimibidraget är 1 000 euro per företag. Tjänsten är avsedd för små och medelstora företag och mid cap-företag (omsättningen under 300 miljoner euro)

NTM-centralen

I enlighet med Team Finland-servicestigen lämpar sig NTM-centralens finansiering för företag som planerar export och/eller kartlägger marknaden. Finansieringen är ett understöd och betalas i regel ut i efterskott. Understödet för utvecklandet utgör de minimis-stöd och stödet kan uppgå till högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna.

6. NTM-centralerna: Understöd för utvecklande av företag

- Med understödet för utvecklande av företag stöds finländska små och medelstora företags utvecklings- och investeringsprojekt
- Understöd beviljas för betydande projekt med vilka ett företag t.ex. utvecklar nya eller uppdaterade produkter, tjänster eller produktionsmetoder, förbättrar sin internationaliseringsberedskap eller kartlägger nya marknader och affärsmöjligheter
- Projektens genomsnittliga storlek ca 50 000–100 000 euro
- I samband med finansieringsbeslutet säkerställs att sökanden har tillräckliga resurser (finansiering, personal osv.) för att genomföra projektet

Finnvera

Finnveras finansieringslösningar utgörs av exportgarantier eller investeringsgarantier som omfattas av exportgarantilagen och används för att försäkra mot risker i samband med export eller investeringar. Om den kompletterande budgeten för 2024 godkänns i riksdagen, anvisar finska staten 50 miljoner euro för att ersätta Finnvera Abp för kreditförluster av exportgarantier som beviljats för främjande av export till och investeringar i Ukraina. Finnvera följer från ingången av 2024 utvecklingen av efterfrågan på finansiering för export till Ukraina och stävar efter att på ett flexibelt sätt hitta lösningar för att med exportgarantiinstrument främja projekt som uppfyller villkoren. Med hjälp av exportgarantierna försäkras mot sådana kommersiella och politiska risker som är förknippade med beviljandet betalningstid vid export till Ukraina. Exportören behöver inte begära förskottsbetalning av hela beloppet, utan köparen betalar produkten efter leveransen inom den betalningstid som avtalats i garantivillkoren.

Förmånstagaren för garantin kan ansöka om ersättning hos Finnvera om betalningen uteblir av orsaker som beror på den ukrainska köparen/banken eller mållandet. Finnvera beviljar garantier för affärer från 10 000 euro till flera miljoner euro. De kommersiella riskerna hänger samman med exportörens insolvens och ovilja att betala. De politiska riskerna hänger samman med valutaöverföring och

valutaväxling, myndighetsåtgärder/nationalisering eller krig/uppror. En förutsättning för beviljande av garanti är att tillräckliga uppgifter finns tillgängliga och att kunden identifieras. Vid beviljandet av garantier gör Finnvera en kreditriskanalys av köparen och ESG-frågor. En fordran som uppkommer vid exporthandel ska vara ostridig.

7. Finnvera: Kortfristig kreditförsäkring

- Den som ansöker om kreditförsäkring (kreditriskgaranti), dvs. garantitagaren, är ett finländskt exportföretag som ger den ukrainska köparen betalningstid
- Kreditförsäkringen används för att trygga exportörens fordringar: betalningarna sker genom gireringar som förmedlas av banker
- Riskobjektet för Finnveras garanti är det ukrainska köparföretaget
- Finnveras garanti täcker 90 procent av den betalningsrisk som följer av de kommersiella och politiska risker som anges i garantivillkoren
- Exportprodukterna är råvaror, mellanprodukter, konsumtionsvaror: kredittiderna vanligen 30–180 dagar
- Garantin beviljas antingen för en enskild affär eller för fortlöpande export

8. Finnvera: Remburer för exportbetalningar

- Den finländska bank eller EU-bank som bekräftar rembursen ansöker om rembursgarantin (letter of credit), dvs. är garantitagare
- Rembursgarantin används för att täcka riskerna för den bank som bekräftar rembursen
- Vid användning av remburs försäkras sig exportören om att betalningen erhålls och köparen om att den beställda produkten erhålls
- Betalningsriskerna har överförts till exportörens och köparens banker
- Riskobjekt för garantin är den ukrainska bank som öppnar rembursen
- För den bank som är garantitagare och som bekräftar rembursen täcker Finnveras garanti 100 procent av de kommersiella och politiska risker som är förknippade med den ukrainska banken
- Ett finländskt exportföretag är säljare, ett ukrainskt företag är köpare
- Exportprodukter som remburer används för är varor, tjänster, kapitalvaror
- I regel en kort risktid (kontantremburs eller som längst under 1 år)

9. Finnvera: Köparkreditgaranti i finansieringsarrangemang

- Sökande eller garantitagare i fråga om köparkreditgarantin är den bank som beviljar en kredit till den ukrainska köparen
- Det ordnas en kredit för den ukrainska köparen med vilken exportleveransen betalas till exportören
- Garantin täcker de risker som orsakas av den ukrainska köparen eller den ukrainska staten
- Den ukrainska köparen får en betalningstid på flera år med hjälp av den kredit som beviljas för exportleveransen
- Exportprodukten är kapitalvaror
- Finnveras garanti täcker 95-100 procent av den betalningsrisk som följer av de kommersiella och politiska risker som anges i garantivillkoren
- Kräver att man förbinder sig för långvarigare risktagande under flera år och för större belopp
- Det kan vara svårt att hitta en kreditgivarebank, kreditdokumentationen är dyr och förhandlingarna tar tid
- Finnvera utreder möjligheterna att hitta lösningar för finansiering av köparkrediter
- Finnvera utreder möjligheten att under vissa förutsättningar och med vissa begränsningar erbjuda investeringsgaranti som täcker politiska risker vid investeringar i Ukraina (bl.a. krig/uppror, valutaöverföring, myndighetsåtgärder). Med en garanti kan i allmänhet täckas politiska risker i samband med investeringar i form av eget kapital eller främmande kapital

Finnfund

Instrumenten för företagsfinansiering inom Finlands utvecklingsamarbete stöder det ukrainska samhället genom att erbjuda investeringsfinansiering till landets privata sektor. Finnfund gör årligen investeringar till ett värde av ca 200–250 miljoner euro i utvecklingsländer. De huvudsakliga sektorerna är energi, digitala lösningar och infrastruktur, skogsbruk, jordbruk och finansbranschen.

10. Finnfund: Investeringsfinansiering (för den privata sektorn)

- Privata företag som är registrerade i Ukraina finansieras med investeringar i form av eget kapital, lån eller mezzaninfinansiering
- I Ukraina försöker Finnfund särskilt hitta investeringsobjekt där finländska företag genom sin verksamhet tillför objektet mervärde;

- mervärdet kan komma från t.ex. en finländsk medinvesterare eller en finländsk teknikleverantör
- Finansieringen genomförs på marknadsvillkor och en förutsättning för finansieringen är bl.a. att affärskonceptet är lönsamt och ger tillräcklig avkastning
 - Finnfund är aldrig majoritetsinvesterare och investeringsobjektet ska således även ha tillgång till andra finansieringskällor
 - Finnfunds finansieringsandel är vanligen 2–20 miljoner euro
 - Det ukrainska företaget ska ha tillräcklig kapacitet och vara solvent, t.ex. uppfylla kraven på säkerheter för lån
 - Det företag som är investeringsobjekt förutsätts delta i beredningskostnaderna för investeringen
 - Investeringen ska ge upphov till verifierbara positiva utvecklingseffekter i Ukraina

Utrikesministeriet

Finansieringen bestående av blandade krediter baserar sig på lagen om räntestöds krediter till utvecklingsländer (1114/2000). Med finansieringen betalas leveransen av ett i Finland registrerat företags helhetslösning till den ukrainska administrationen där minst 1/3 av dess värde har producerats i Finland. Finansieringen bestående av blandade krediter förutsätter ett avtal om samarbete med den ukrainska staten.

11. Utrikesministeriet: Finansiering bestående av blandade krediter (för den offentliga sektorn i Ukraina)

- Det företag som ska genomföra projekten väljs genom en upphandlingsprocess som genomförs av myndigheterna i Ukraina
- Den finländska lösningen finansieras med ett lån, som Finnvera går i borgen för, av en kommersiell bank till det ukrainska finansministeriet samt gåvofinansiering från utrikesministeriet som täcker en del av köpesumman samt räntorna på det lån som beviljats Ukrainas finansministerium i sin helhet. Det totala gåvoelementet är 35 procent
- Köpesumman för de projekt som finansieras ska vara 10-20 miljoner euro. Mindre projekt än det är för små för de banker som finansierar projekten. Projektens maximala storlek baserar sig på det totala anslag som beviljats för stödet

**Utrikesministeriets
publikationer**

2023:27

ISSN PDF 2737-0844

ISBN PDF 012-345-678-987-6